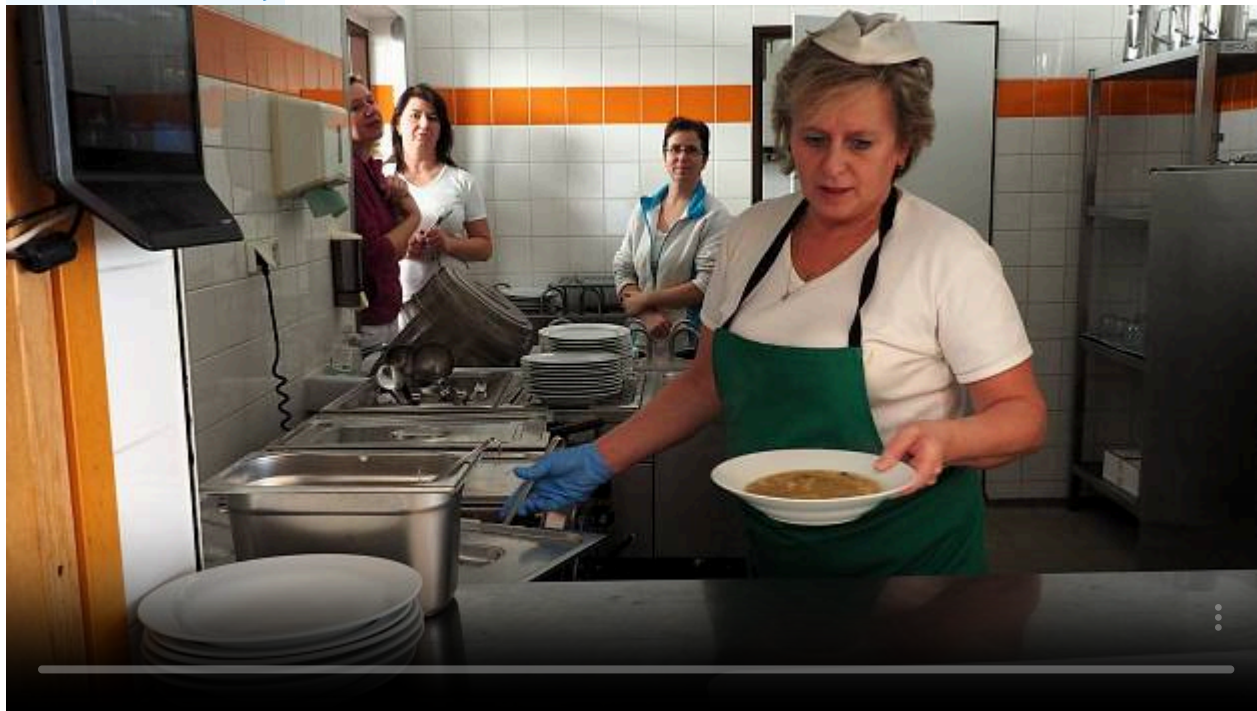
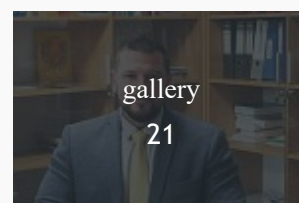

Zdražování domovů důchodců nezarazí ani Babišova vláda. Vznikl by obří problém

Téma Naše důchody

Domov pro seniory Zastávka na Brněnsku | Video: Deník/Zuzana Hronová

Zuzana Hronová dnes 04:00

Úhradová vyhláška k zákonu o sociálních službách plánuje zvýšit maximální ceny za ubytování a stravu v domovech pro seniory, což je reakcí na rostoucí inflaci a náklady na potraviny a energie. Tento krok schvaluje i nastupující Babišova vláda jako nezbytný. Vítají ho také ředitelé domovů pro seniory, upozorňují ale, že se tak zároveň mohou zvýšit nedoplatky klientů. Spoluúčast rodiny totiž není ze zákona povinná a senior musí zaplatit maximálně částku odpovídající 85 procentům jeho příjmů. Málo peněz v sektoru sociálních služeb a v ohodnocení sociálních pracovníků hrozí přerůst ve velký problém vzhledem k demograficky nepříznivému vývoji v Česku.

Úhradová vyhláška k zákonu o sociálních službách by měla [zvýšit maximální ceny za ubytování a stravu v domovech pro seniory](#), domech s pečovatelskou službou a podobných zařízeních. Důvodem je [inflace](#), která vyhnala nahoru ceny potravin či [energií](#). Dosud hrazené částky nestačí, domovy pro seniory za ně nezvládají fungovat.

Deníkem oslovení ředitelé domovů pro seniory tento krok vítají, vítá ho i šéf Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký. Ředitel Domova pro seniory v Zastávce u Brna Tomáš Kratochvíl považuje zdražení za logický krok ke konsolidaci příjmů pobytových sociálních služeb. „Pevně stanovené ceny dlouhodobě pokulhávají za skutečnými náklady na provoz, energie i stravování,“ konstatoval. Novela by podle něj mohla pomoci domovům alespoň částečně pokrýt rostoucí výdaje a udržet standard péče, který klienti potřebují a společnost očekává.

Ceny domovů důchodců poletí vzhůru. Ministerstvo chce zdražit jídlo i ubytování

[Česko](#)

Na zvýšení úhrad nechce nic měnit ani nastupující vláda [Andreje Babiše](#). „Inflace samozřejmě požírá finanční prostředky na ubytování i na stravu. Změnu úhradové vyhlášky proto ponecháme,“ sdělil Deníku zřejmě budoucí ministr [práce](#) a sociálních věcí [Aleš Juchelka](#). Zároveň ale dodal: „Musíme se podívat na dopady pro ty, kteří domovy pro seniory využívají. A ty dopady případně kompenzovat. Chystáme změnu zákona o sociálních službách a také zásadní změny u příspěvku na péči.“

Rodina by se měla více podílet

Navýšení cen má ale podle Kratochvíla háček. Mnohým klientům sotva stačí jejich starobní důchody k uhrazení současné částky. „Navýšení těchto úhrad proto ze svých příjmů již nepokryjí. To se projeví zvýšením sumy nedoplatků, kterou následně doplácí poskytovatel, respektive zřizovatel,“ upozornil.

Ředitel Domova pro seniory Zastávka Tomáš Kratochvíl

Podle zákona o sociálních službách totiž nesmí senior zaplatit více, než je 85 procent jeho příjmů. Patnáct procent mu musí zbýt na vlastní potřebu. Zbytek by měla doplatit rodina, ovšem její spoluúčast není ze zákona povinná.

Výbor pro sociální politiku proto uvažoval tento povinný zůstatek zrušit. Proti tomu hlasitě vystoupil právě Juchelka. „V této věci jsem byl velmi nepříjemný a neústupný. Protože dle mého je těch 15 procent ze starobního důchodu otázka důstojnosti. Nechat jim tyto peníze, aby když přijde vnouček, mohli mu koupit čokoládu. Aby on sám mohl něco utratit v bufetu, dojít si na kafe,“. „Pokud ho příbuzní nenavštěvují a pak si jen vezmou takto našetřené peníze, tak to není problém zákona, ale rodinných vztahů,“ dodal.

Kde se nejlépe žije důchodcům? Češi si polepšili, v první desítce ale nejsou

[Češi v číslech](#)

Tomáš Kratochvíl upozornil i na případy, kdy senioři mají své úspory či jiné finanční zdroje, které by bylo možné využít k úhradě pobytu, avšak z formálního pohledu se jejich schopnost hradit službu posuzuje pouze podle pravidelného měsíčního příjmu a tyto úspory přímo použít nelze. Podle něj by se proto o financování péče mělo přemýšlet v širších souvislostech, a to včetně zapojení rodiny.

„Podíl rodinných příslušníků na úhradě nákladů nebo na praktické pomoci by měl být vnímán jako součást odpovědného přístupu společnosti k péči o své starší členy. Stát sice nastavuje základní rámec, ale skutečná kvalita života seniorů často závisí právě na spolupráci rodiny, poskytovatele a samotného klienta. Cílem by mělo být, aby žádný senior nemusel řešit, zda si může dovolit důstojné prostředí a potřebnou péči,“ popsal.

Domovů pro seniory a pečovatelů bude nedostatek

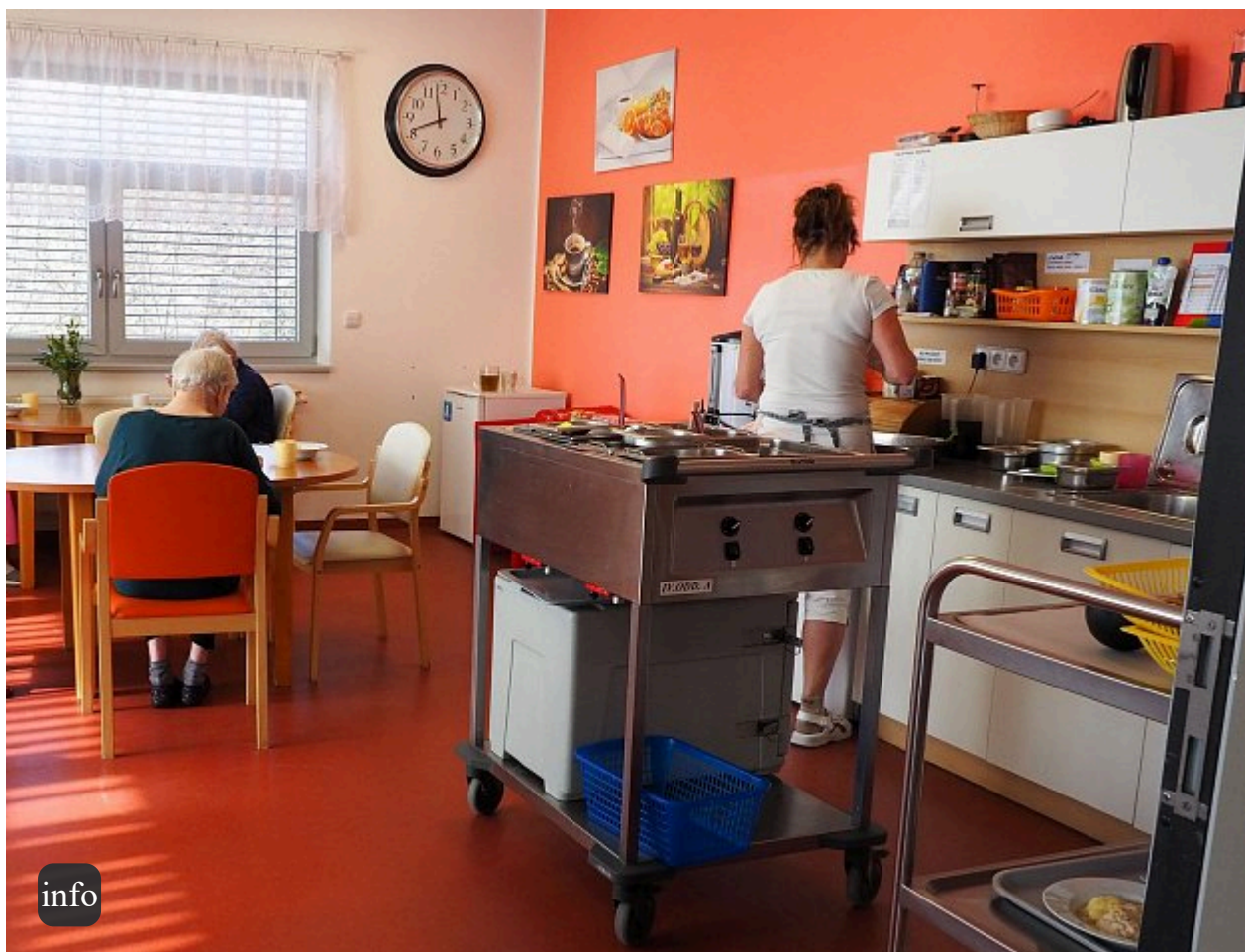
Česko si nemůže dovolit, aby se mu zavíraly domovy pro seniory proto, že neutáhnou provoz nebo že kvůli nízkému platu v nich nebude chtít nikdo pracovat. Dle demografické křivky bude v Česku rychle přibývat seniorů, o něž se bude potřeba postarat, a rapidně ubývat lidí, kteří by se o ně mohli postarat. Do důchodu se totiž začnou dostávat populačně silné ročníky, zatímco do produktivního věku půjdou ty populačně slabé.

Vaříme, hrajeme fotbal, zajdeme i na pivo, líčí důchodci z domova v Litomyšli

[Česko](#)

Ženy navíc odkládají mateřství do pozdějšího věku, takže se jim péče o malé děti překrývá s péčí o nesoběstačné rodiče. Vzniká tzv. sendvičová generace, která kombinaci práce, péče o děti a seniory nebude zvládat a bude potřebovat pomoc sociálních pracovníků. Ty jsou však z důvodu dlouhodobého podfinancování už nyní těžko dostupní.

Domov pro seniory v Zastávce na [Brněnsku](#) má kromě hlavní jídelny i menší jídelničky s kuchyňkou na patrech.

„I přes společenskou důležitost se sociální pracovníci pohybují ve skupině nízkopříjmových domácností. Vidíme zde také jeden z největších nepoměrů mezi dosaženým [vzděláním](#) a platem,“ uvedla ve své [analýze](#) platforma [Neviditelní](#), která se zabývá sociálními skupinami ohroženými chudobou. Na velkou část pozic je totiž potřeba [vysoká škola](#), ale ohodnocení se často pohybuje kolem minimální mzdy.

Novinky v oblasti důchodů najdete pohromadě ve speciálu Deníku [Naše důchody](#).

Simona Bagárová je odbornicí na sociální služby a fundraising. Před sedmi lety založila organizaci Mila. S ní se věnuje zlepšování podmínek pro pečovatelskou práci a také podpoře neformálních pečujících.

„Stát by rozhodně měl zapracovat na větší prestiži sociální péče a na platech pečovatелů, nebo ty demografické změny systém zkrátka neutáhne,“ varovala.

Podle ní se bude využívat levnější a méně kvalifikovaná pracovní síla migrantů, což ovšem sníží standardy péče. Stát by proto měl propagovat pečovatelsví jako profesi budoucnosti. „Protože umělá inteligence nahradí spoustu pozic, ale tuto opravdu ne,“ vysvětlila. Varovala také, že s přibývajícímí rozvody se stále více rozbíjejí vztahy v rodinách a tím i ochota na úkor svého času pečovat o stárnoucí blízké. Lidé proto budou stále častěji využívat institucionální péči.